EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.9.2010
KOM(2010) 477 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Unge på vej
Et initiativ om udnyttelse af unges mulighed for at fremme en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i Den Europæiske Union

{SEK(2010) 1047}

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Unge på vej
Et initiativ om udnyttelse af unges muligheder for at fremme en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i Den Europæiske Union

1. INDLEDNING

Europa 2020-strategien indeholder en række ambitiøse målsætninger for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Unge spiller en vigtig rolle for at nå disse målsætninger. Almen og erhvervsrettet uddannelse af høj kvalitet, vellykket arbejdsmarkedsintegration og større mobilitetsmuligheder for unge er afgørende for at kunne **udnytte de unges muligheder** og opfylde målsætningerne i Europa 2020-strategien.

EU's fremtidige velstand afhænger af de unge. Der er henved 100 millioner unge i EU, hvilket udgør en femtedel af den samlede befolkning[1]. Til trods for de hidtil usete muligheder, som det moderne Europa kan tilbyde, står de unge over for store udfordringer - som er blevet forværret af den økonomiske krise - inden for de almene og erhvervsrettede uddannelsessystemer og på arbejdsmarkederne. **Ungdomsarbejdsløsheden er uacceptabelt høj** og udgør næsten 21 %[2]. **Hvis målet om en erhvervsfrekvens på 75 %** for befolkningen mellem 20 og 64 år skal nås, skal de unges overgang og tilpasning til arbejdsmarkedets behov forbedres radikalt.

Inden 2020 forventes det, at der til 35 % af alle job forudsættes høje kvalifikationer kombineret med evnen til at innovere og tilpasse sig, i modsætning til 29 % i dag. Det vil altså sige 15 millioner **flere job, der forudsætter høje kvalifikationer**[3]. Et stigende antal job forudsætter e-færdigheder, men EU's økonomi bremses af en mangel på højtkvalificerede ikt-folk[4]. Under en tredjedel i EU (31,1 %[5]) har en videregående eksamen i forhold til over 40 % i USA og over 50 % i Japan. Der er færre forskere i EU's arbejdsstyrke end hos vore konkurrenter[6]. Europa 2020-strategien indeholder det overordnede EU-mål, nemlig at **mindst 40 % af befolkningen mellem 30 og 34 år** inden 2020 **skal have afsluttet en videregående eller tilsvarende uddannelse**.

Alt for mange unge forlader skolen for tidligt, og derved har de større risiko for at blive arbejdsløse eller inaktive, leve i fattigdom og medføre høje økonomiske og sociale omkostninger. På nuværende tidspunkt har 14,4 % af de 18-24-årige i EU ikke opnået uddannelse på gymnasialt eller tilsvarende niveau og er ikke tilmeldt efter- eller videreuddannelse[7]. EU's mål er at **reducere frafaldsprocenten til 10 %.** Der skal også opnås

---

1 Eurostat, 2009, 15-30-årige.
2 Eurostat, juni 2010, < 25 år.
3 Overslag fra CEDEFOP.
4 eSkills Monitor study, European-Kommissionen, 2009.
5 Eurostat, 2008, 30-34-årige.
6 MORE study, Europa-Kommissionen, 2010.
7 Eurostat, 2009.

bedre resultater for **læsefærdighed** i EU – 24,1 % af de 15-årige har ringe læsefærdigheder, og denne andel har været stigende i de senere år[8].

Gennemførelsen af de nationale strategier for livslang læring er stadig en stor opgave for mange medlemsstater, og der skal udvikles mere **fleksible læringsforløb**, således at folk kan skifte mellem forskellige uddannelsesniveauer og for at tiltrække ikke-traditionelle studerende.

1.1. Initiativets sigte

Unge på vej er EU's flagskibsinitiativ, og hensigten er at tackle de problemer, som unge mennesker står over for, og guide dem på vej i videnøkonomien. Der er tale om en **rammedagsorden med en række nye vigtige aktioner, der skal styrke de eksisterende aktiviteter og sikre gennemførelsen af andre** på EU-niveau og i medlemsstaterne, samtidig med at nærhedsprincippet respekteres. Kandidatlande bør også kunne drage fordel af initiativet gennem passende ordninger. Dagsordenen skal gøre brug af støtten fra de relevante EU-programmer for uddannelse, ungdom og læringsmobilitet samt strukturfondene. De eksisterende programmer vil blive taget op til fornyet gennemgang med henblik på at udvikle en mere integreret tilgang for støtte til Unge på vej-initiativet i forbindelse med den kommende finansielle ramme. Unge på vej vil blive gennemført i tæt samspil med "Dagsordenen for nye kvalifikationer og nye job", et flagskibsinitiativ, der indgår i Europa 2020-strategien.

Unge på vej tager sigte på fire overordnede indsatsområder:

- Intelligent og inklusiv vækst skal gå hånd i hånd med aktioner i hele systemet for **livslang læring**, hvis der skal udvikles nøglekompetencer og læringsresultater af høj kvalitet, som svarer til arbejdsmarkedets behov. Europa må udvide læringsmulighederne og gøre dem mere tilgængelige for de unge generelt, herunder støtte til erhvervelse af færdigheder gennem ikke-formelle uddannelsesaktiviteter. Med Unge på vej ydes der støtte til disse aktioner, bl.a. vil der blive fremlagt et forslag til **Rådets henstilling**, som skal tilskynde medlemsstaterne til at **tackle de meget høje frafaldsprocenter i skolerne**, som led i **det europæiske år for frivilligt arbejde 2011** og ved hjælp af en **henstilling fra Rådet om validering af ikke-formel og uformel læring**. Kommissionen bestræber sig desuden på at fremme **lærlingelignende erhvervsuddannelse** og **praktikpladser af høj kvalitet** som arbejdspladserfaring, hvorigennem der bygges bro til arbejdsmarkedet.

- Der er brug for, at flere unge i EU får en **videregående uddannelse eller tilsvarende** for at holde trit med konkurrenterne i den videnbaserede økonomi og for at fremme innovation. Desuden skal de videregående uddannelser i EU gøres mere attraktive og tilgængelige for studerende fra resten af verden og for at imødegå globaliseringens udfordringer navnlig ved at fremme mobilitet for studerende og forskere. Med Unge på vej vil EU søge at forbedre kvaliteten af de videregående uddannelser og gøre dem mere attraktive og lydhøre og fremme mobilitet og beskæftigelsesegnethed bl.a. ved at foreslå en **ny dagsorden for reform og modernisering af de videregående uddannelser**, herunder et initiativ til **benchmarking af universiteternes præstationer** og en **ny international EU-strategi**, der skal gøre de videregående uddannelser i EU mere attraktive og skabe akademisk samarbejde og udveksling med internationale partnere.

[8] OECD PISA 2006.

- EU's støtte til læring**smobilitet** gennem en række forskellige programmer og initiativer vil blive taget op til behandling, udvidet og knyttet sammen med ressourcer på regionalt og nationalt plan. Den internationale dimension vil blive forstærket. Unge på vej vil støtte forhåbningen om, at alle unge i Europa inden 2020 skal have mulighed for at tilbringe en del af deres uddannelsesforløb i udlandet, herunder også via uddannelse på arbejdspladsen. Som led i Unge på vej-pakken fremlægges der et forslag til **Rådets henstilling om fjernelse af hindringer for mobilitet**, der ledsages af en "**resultattavle for mobilitet**" med henblik på at måle medlemsstaternes fremskridt på dette område. Der vil blive udformet et særligt **websted for Unge på vej**, hvor man kan få adgang til oplysninger om mobilitet i EU og læringsmuligheder[9], og Kommissionen vil fremsætte forslag til et **Unge på vej-kort**, som skal fremme mobiliteten. Det nye EU-initiativ "**Dit første EURES-job"** skal bidrage til, at unge kan få større adgang til beskæftigelsesmuligheder og få job i udlandet, og opfordre arbejdsgiverne til at i højere grad at skabe jobmuligheder for unge mobile arbejdstagere. Kommissionen vil også overveje at ændre den forberedende aktion "Erasmus for unge iværksættere" til et program, som skal fremme iværksættermobilitet.

- Europa skal hurtigst muligt forbedre **beskæftigelsessituationen for de unge**. Unge på vej indeholder en ramme for politisk prioriterede indsatsområder i medlemsstaterne og på EU-plan med henblik på at reducere ungdomsarbejdsløsheden ved at lette overgangen fra skole til arbejde og ved at reducere arbejdsmarkedssegmenteringen. Der vil især blive lagt vægt på de **offentlige arbejdsformidlingers** rolle, på at skabe en **ungdomsgaranti** for at sikre, at alle unge kommer i gang med arbejde, uddannelse eller aktivering, på at skabe et **redskab til overvågning af ledige stillinger i Europa** og på at yde **støtte til unge iværksættere**.

2. UDFORMNING AF MODERNE UDDANNELSESSYSTEMER, DER KAN SIKRE NØGLEKOMPETENCER OG HØJ KVALITET

Der er behov for **mere målrettede, bæredygtige og øgede investeringer** på uddannelsesområdet, hvis der skal skabes uddannelser af høj kvalitet, livslang læring og udvikling af færdigheder. Kommissionen tilskynder medlemsstaterne til at styrke og om nødvendigt at øge investeringerne, samtidig med at de bestræber sig på at udnytte de offentlige ressourcer bedst muligt. I en tid, hvor de offentlige finanser er under pres, er en diversificering af finansieringskilderne også af stor betydning.

For at **begrænse skolefrafaldet til 10 %**, som fastlagt i Europa 2020-strategien, skal der sættes ind tidligt og fokuseres på forebyggelse og på de elever, der har risiko for at droppe ud. Kommissionen vil fremsætte et forslag til **Rådets henstilling om at styrke medlemsstaterne bestræbelser for at reducere skolefrafaldsprocenterne**. Kommissionen agter desuden at **nedsætte en ekspertgruppe på højt niveau, som skal udforme anbefalinger til, hvordan man kan forbedre læsefærdigheden**, og vil fremlægge en **meddelelse om en styrkelse af førskoleundervisning og børnepasningsordninger**.

Unge mennesker skal vælge mellem stadig flere uddannelsestilbud. De skal have mulighed for at træffe beslutning herom på et rigtige grundlag. De skal have **information om de forskellige uddannelsesforløb** og et overblik over jobmulighederne, så de kan danne

[9] Der vil være et link til den eksisterende Ploteus-portal om læringsmuligheder. På "Dit Europa"-portalen giver Kommissionen nu også adgang til en rubrik om "uddannelse og unge" med oplysninger om studerendes og unges rettigheder og muligheder i Europa.

grundlaget for deres fremtidige karriere. Der skal udvikles **erhvervs- og karrierevejledningstjenester af høj kvalitet** med bedre inddragelse af arbejdsmarkedsinstitutionerne og med støtte fra foranstaltninger, der skal give sektorer og erhverv med beskæftigelsespotentiale et bedre image.

Indlæring og undervisning af høj kvalitet skal fremmes på alle niveauer i uddannelsessystemet. **Nøglekompetencerne for at begå sig i videnøkonomien og –samfundet** såsom læringskompetence, kommunikation på fremmedsprog, iværksætterkompetencer og evnen til fuldt ud at udnytte mulighederne ved ikt[10], e-læring og talforståelse har fået endnu større betydning[11]. Kommissionen vil fremlægge **en meddelelse om kompetencer til støtte for livslang læring** i 2011, som omfatter forslag til udvikling af et fælles sprog mellem uddannelsessektoren og arbejdsmarkedet[12].

Der efterspørges stadig flere kvalifikationer selv i ufaglærte job. Prognoser viser, at ca. 50 % af alle job i 2020 stadig vil forudsætte kvalifikationer på mellemniveau, som erhverves gennem **erhvervsrettet grund- og efteruddannelse**. Kommissionen understreger i sin meddelelse fra 2010 om europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse[13], at erhvervsuddannelserne skal moderniseres. De prioriterede områder omfatter bedre forløb og forbindelser mellem erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, herunder gennem udvikling af nationale referencerammer for kvalifikationer, og opretholdelse af partnerskaber med erhvervslivet.

Det er vigtigt, at de unge får tidligt kendskab til arbejdslivet, så de kan udvikle de færdigheder og kompetencer, der kræves på arbejdsmarkedet[14]. Læring på arbejdspladsen som led i **lærlingelignende erhvervsuddannelse** er et effektivt redskab til gradvist at integrere unge på arbejdsmarkedet. Udbuddet og kvaliteten af denne type uddannelser varierer markant medlemsstaterne imellem. Nogle lande er for nylig begyndt at oprette sådanne ordninger. **Arbejdsmarkedsparternes** deltagelse i udformningen, tilrettelæggelsen, leveringen og finansieringen har stor betydning for ordningernes gennemslagskraft og relevans for arbejdsmarkedet. Disse foranstaltninger skal desuden videreføres med henblik på at opnå et bredt færdighedsgrundlag inden for erhvervsuddannelsesforløbet, således at **mindst 5 millioner unge i Europa inden udgangen af 2012** kan optages på en lærlingeuddannelse (tallet anslås på nuværende tidspunkt til 4,2 millioner[15]).

Det er i de senere år blevet stadig mere udbredt blandt unge at få den første arbejdserfaring gennem **praktikantophold**, hvor de kan tilpasse sig til kravene på arbejdsmarkedet. Visse medlemsstater har desuden oprettet jobtræningsordninger som følge af de begrænsede jobmuligheder for unge. Disse ordninger skal være af høj kvalitet, tilgængelige for alle og forfølge klare læringsmålsætninger og kan desuden ikke erstatte rigtige job og prøvetidsperioder.

Arbejdsløshed blandt akademikere med forskellige uddannelsesniveauer giver anledning til stigende bekymring. Uddannelsessystemerne i Europa har ikke reageret hurtigt nok på

---

10 I 2010 nedsætter Kommissionen et tematisk arbejdsgruppe bestående af politiske beslutningstagere og eksperter fra medlemsstaterne med henblik på at undersøge årsagerne til skoleelevers dårlige resultater i matematik (herunder talforståelse) og de naturfaglige fag.

11 Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. december 2006 (EUT L 394 af 30.12.2006).

12 En europæisk klassificering af kvalifikationer, kompetencer og erhverv (ESCO).

13 KOM(2010) 296.

14 Jf. Europa-Parlamentets initiativbetænkning ved E. Turunen "Fremme af de unges adgang til arbejdsmarkedet, styrkelse af status for praktikanter og praktik- og lærlingeordninger", juni 2010.

15 Rapport fra arbejdsgruppen om mobilitet for lærlinge, februar 2010 (Europa-Kommissionen).

vidensamfundets krav og har dermed ikke kunnet tilpasse læseplaner og programmer til de skiftende behov på arbejdsmarkedet. Kommissionen agter at foreslå en **EU-benchmark for beskæftigelsesegnethed** i 2010 som opfølgning op Rådets anmodning fra maj 2009.

Unge på vej vil desuden sigte mod at skabe flere karriere- og livsforbedrende læringsmuligheder for vanskeligt stillede unge og/eller unge, som risikerer social eksklusion. Disse unge skal navnlig have fordel af de nye muligheder for **ikke-formel og uformel læring** og de forbedrede bestemmelser om anerkendelse og **validering** af sådan læring inden for de nationale referencerammer for kvalifikationer. Dette kan for deres vedkommende være med til at give dem lyst til en videregående uddannelse. Kommissionen agter at fremsætte forslag til **Rådets henstilling** om fremme af valideringen af denne type læring[16].

Nye nøgletiltag:

- **Fremsætte et forslag til Rådets henstilling om nedbringelse af skolefrafald (2010):** Henstillingen skal omfatte nye rammer for effektive politiske løsninger på de forskellige årsager til det høje skolefrafald. Der vil blive lagt vægt på forebyggende og afhjælpende foranstaltninger.

- **Nedsættelse af en ekspertgruppe på højt niveau for læsefærdighed** (2010), som skal kortlægge effektiv praksis i medlemsstaterne med henblik på at forbedre læsefærdigheden blandt elever og voksne og opstille relevante anbefalinger til ny indsats.

- **Erhvervsrettet grund- og efteruddannelse skal tilrettelægges bedre, kvaliteten skal øges, og uddannelserne skal gøres mere attraktive**, således at de unges beskæftigelsesegnethed forbedres og skolefrafaldet nedbringes. Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne og arbejdsmarkedsparterne forny samarbejdet inden for erhvervsrettet grund- og efteruddannelse ved udgangen af 2010 og fremsætte forslag til foranstaltninger i medlemsstaterne og på EU-niveau.

- **Fremsætte forslag til nye rammer for praktikophold af kvalitet** og behandle de juridiske og administrative hindringer i forbindelse med tværnationale ophold. **Yde støtte til øget adgang til og deltagelse** i praktikophold af høj kvalitet, herunder ved at virksomhederne stimuleres til at tilbyde praktikpladser og til at være gode værtsvirksomheder (f.eks. gennem kvalitetsmærkning eller –priser), ved hjælp af arbejdsmarkedsordninger og som led i politikken for virksomhedernes sociale ansvar.

- **Fremsætte et forslag til Rådets henstilling om fremme og validering af ikke-formel og uformel læring** (2011) for at fremskynde medlemsstaternes indsats for at fremme anerkendelse af færdigheder, der erhverves gennem sådanne læringsaktiviteter.

3. DE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER SKAL GØRES MERE ATTRAKTIVE FOR VIDENØKONOMIEN

De videregående uddannelser er en af de vigtigste drivkræfter i en videnbaseret økonomi, og derfor spiller videregående uddannelser en central rolle for bestræbelserne med at nå de økonomiske og sociale målsætninger. Der kræves høje kvalifikationer til et stigende antal job, og hvis EU skal nå målsætningen i Europa 2020-strategien om, at **40 % af de unge skal afslutte en videregående uddannelse eller tilsvarende, skal flere unge gennemføre en videregående uddannelse**. Desuden skal forskningsmiljøet tiltrække og fastholde flere unge ved at tilbyde attraktive arbejdsforhold. For at nå disse målsætninger er der brug for en

[16] Frivilligt arbejde og aktiviteter i ungdomsorganisationer er en mulighed for læring uden for de formelle strukturer. De kan bidrage til at styrke andre aktiviteter under Unge på vej og inddrage unge, som ellers ville risikere at blive overset. **Det europæiske år for frivilligt arbejde** 2011 vil tilføre nye impulser til videreudvikling af disse aktiviteter.

flerleddet tilgang, som tager sigte på at modernisere de videregående uddannelser, sikre kvalitet og topklasse og gennemsigtighed og på at fremme partnerskaber i en global verden.

Visse europæiske universiteter er blandt de bedste i verden, men er ikke i stand til at udnytte deres potentiale til fulde. De videregående uddannelser har i en længere periode lidt under manglende investeringer sideløbende med en markant stigning i antallet af studerende. Kommissionen minder om, at en **samlet investering på 2 % af BNP** (offentlig og privat finansiering tilsammen) i et moderne og velfungerende universitetssystem må være et minimum for videnintensive økonomier[17]. Universiteterne bør få mere vidtgående beføjelser til at diversificere deres indtægter og tage større ansvar for den langsigtede økonomiske bæredygtighed. Medlemsstaterne skal fremskynde deres tiltag for at **modernisere de videregående uddannelser**[18] inden for områder som læseplaner, ledelse og finansiering ved at gennemføre de prioriteter, der er fastlagt i Bolognaprocessen, støtte en **ny dagsorden for samarbejde og reform** på EU-niveau og fokusere på de nye udfordringer som led i Europa 2020-strategien.

Et højt kvalitetsniveau er afgørende, hvis de videregående uddannelser skal være attraktive. **Kvalitetssikring** i de videregående uddannelser skal styrkes på EU-niveau ved hjælp af støtte til samarbejde blandt aktører og institutioner. Kommissionen agter at overvåge fremskridt og fastlægge prioriteter på dette område i en beretning, som vedtages i 2012 som opfølgning til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling[19].

I en mere global og mobil verden kan åbenhed om de videregående uddannelsesinstitutionernes præstationer stimulere både konkurrence og samarbejde og være et incitament til yderligere forbedringer og modernisering. Eksisterende internationale rangordninger kan give et ufuldstændigt billede af universiteternes præstationer, idet der lægges for stor vægt på forskning, mens andre faktorer, der er med til at give universiteterne succes, såsom undervisningskvalitet, innovation, regionalt engagement og internationalisering, udelades. Kommissionen vil i 2011 præsentere resultaterne af en feasibility-undersøgelse om **udvikling af et alternativt flerdimensionelt globalt rangordningssystem for universiteter**, hvor der tages hensyn til mangfoldigheden i de videregående uddannelsesinstitutioner.

Europas innovationsevne vil kræve videnpartnerskaber og tættere bånd mellem uddannelse, forskning og innovation ("videntrekant"). Dette omfatter fuld udnyttelse af Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologis rolle (**EIT**) og **Marie Curie-foranstaltningerne**, samtidig med at man bygger videre på de hidtidige erfaringer. Kommissionen vil i den forbindelse styrke og udvide aktiviteterne i den europæisk platform for dialog mellem universiteter og erhvervslivet (**EU-forummet for dialogen mellem universiteterne og erhvervslivet**) med henblik på at forbedre de studerendes beskæftigelsesegnethed og udvikle den rolle, som uddannelse spiller i "videntrekanten".

De videregående uddannelser bliver stadig mere internationaliserede. Der er behov for mere mobilitet, international åbenhed og gennemsigtighed for at tiltrække de bedste studerende, lærere og forskere, for at skabe og styrke partnerskaber og akademisk samarbejde med universiteter fra andre dele af verden. Der skal derfor lægges særlig vægt på at styrke

---

17 KOM(2005) 152.

18 KOM(2006) 208.

19 Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 15. februar 2006 om yderligere europæisk samarbejde vedrørende kvalitetssikring inden for videregående uddannelser (2006/143/EF), EUT L 64 af 4.3.2006.

internationalt samarbejde, programmer og politisk dialog inden for videregående uddannelser. Kommissionen vil i 2011 fremlægge en **meddelelse om de største udfordringer og de foranstaltninger, der er nødvendige inden for højere uddannelser i Europa** i et 2020-perskektiv, herunder også en **EU-strategi for internationalisering**[20].

Nye nøgletiltag:

- **Støtte til reform og modernisering af højere uddannelser ved at fremlægge en meddelelse (2011), som skal omfatte en ny og styrket dagsorden for højere uddannelser**: Dette vil skabe fokus på at styrke kandidaternes beskæftigelsesegnethed, tilskynde til mobilitet, også mellem universiteter og erhvervslivet, fremme gennemsigtige informationer af høj kvalitet om studie- og forskningsmuligheder og universiteternes præstationer. Det vil desuden sætte fokus på at skabe flere muligheder for ikke-traditionelle lærende og lette adgangen for vanskeligt stillede grupper, bl.a. med passende finansiering. Den styrkede dagsorden vil også indeholde et forslag til EU's strategi for internationalisering, som skal gøre de højere læreanstalter i Europa mere attraktive.

- **En benchmark for højere læreanstalters præstationer og uddannelsesresultater**: Kommissionen vil i 2011 præsentere resultaterne af en feasibility-undersøgelse om udvikling af et flerdimensionelt globalt rangordningssystem for universiteter, hvor der tages hensyn til mangfoldigheden i de højere læreanstalter.

- **Fremsætte et forslag til en flerårig dagsorden for strategisk innovation** (2011), som skal definere EIT's rolle i Europas flerdimensionelle innovationsmiljø og fastlægge prioriteter for højere uddannelser, forskning, innovation og iværksætterkultur i de kommende syv år.

4. STYRKE EN STÆRK UDVIKLING AF TVÆRNATIONAL LÆRINGS- OG BESKÆFTIGELSESMOBILITET FOR UNGE

Mobilitet er ikke særlig udbredt i den brede befolkning i EU, hvorimod det blandt unge er meget attraktivt at studere og arbejde i et andet land. Hovedparten af den "mobile" befolkning i EU er mellem 25 og 34 år. Denne aldersgruppe har ofte et bedre sprogkendskab og færre familiære forpligtelser. Den øgede mobilitet skyldes også, at grænserne i videre omfang er åbne, og en større sammenlignelighed mellem uddannelsessystemerne. Der skal bygges videre på denne tendens ved at give unge adgang til flere muligheder for at forbedre deres kompetencer eller for at søge job.

4.1. Fremme af læringsmobilitet

Læringsmobilitet er et vigtigt redskab for unge til at **styrke deres beskæftigelsesevne for fremtiden** og erhverve nye faglige kompetencer, samtidig med at de i højere grad agerer som aktive medborgere. Det giver dem bedre adgang til ny viden og til at udvikle nye sproglige og interkulturelle kompetencer. Europæere, som er mobile, mens de er unge og under uddannelse, viser sig ofte at være mere mobile som erhvervsaktive senere i livet. Disse ekstra færdigheder anerkendes og værdsættes af arbejdsgiverne. Læringsmobilitet har også spillet en afgørende rolle i bestræbelserne på at gøre uddannelsessystemerne og -institutionerne mere åbne, mere europæiske og internationale, mere tilgængelige og mere effektive[21]. EU har en lang og succesrig tradition for at støtte læringsmobilitet gennem forskellige programmer og initiativer, hvor det bedst kendte er Erasmus-programmet[22]. Fremtidige ordninger, f.eks. Det

---

20 Rådets konklusioner om internationalisering af højere uddannelse af 11. maj 2010.

21 Se KOM(2009) 329 for referencer til undersøgelser og forskning.

22 Der er tale om følgende områder: videregående uddannelse (Erasmus, Erasmus Mundus, Marie Curie) for studerende, ph.d.-studerende og personale; videregående uddannelse og forskning (Marie Curie, mobilitet inden for ekspertisenet og teknologiplatforme); fra videregående uddannelse til erhvervsliv

frivillige europæiske korps for humanitær bistand, der er omhandlet i Lissabontraktaten, kunne også bidrage til denne proces. Visse medlemsstater anvender også strukturfondene, navnlig Den Europæiske Socialfond, i forbindelse med tværnational lærings- og jobmobilitet. Mobilitet og udveksling af personale og studerende ved højere læreanstalter mellem europæiske læreanstalter og læreanstalter uden for Europa støttes af programmerne Erasmus Mundus og Tempus.

Kommissionen agter at udvide mulighederne for læringsmobilitet til *alle unge i Europa inden 2020* ved at mobilisere ressourcer og fjerne hindringer for at gennemføre et læringsophold i et andet land[23].

Med **grønbogen om læringsmobilitet** (juli 2009)[24] blev der indledt en offentlig høring af, hvordan man bedst kan tackle hindringerne for mobilitet og skabe flere muligheder for læring i andre lande. Der indkom over 3 000 besvarelser, bl.a. fra nationale og regionale myndigheder og andre aktører[25]. Besvarelserne viser en udbredt **vilje til at sætte skub i læringsmobilitet i alle dele af uddannelsessystemet** (videregående uddannelser, skoler, erhvervsrettet grund- og efteruddannelse) og samtidig også i ikke-formelle og uformelle læringsmiljøer såsom frivilligt arbejde. Besvarelserne bekræfter dog samtidig, at der stadig er mange hindringer for mobilitet. Derfor fremsætter Kommissionen i sammenhæng med denne meddelelse et forslag til **Rådets henstilling om læringsmobilitet** som et grundlag for medlemsstaternes nye fælles kampagne for endelig at fjerne hindringerne for mobilitet. Fremskridt med arbejdet på dette område vil fremgå af en "**resultattavle for mobilitet**", som skal give et sammenligneligt billede af, hvordan arbejdet med at fjerne disse hindringer skrider frem i medlemsstaterne.

For at skabe en bedre forståelse af de studerendes rettigheder i et andet land offentliggør Kommissionen i sammenhæng med denne meddelelse **en vejledning om relevant retspraksis fra EF-Domstolen**. Der er tale om områder som adgang til uddannelsesinstitutioner, anerkendelse af eksamensbeviser og studerendes mulighed for at overføre studiestøtte som en hjælp for de offentlige myndigheder, aktører og studerende til at få kendskab til konsekvenserne af den etablerede retspraksis.

"Bolognaministrene" for videregående uddannelse, som repræsenterer 46 lande, fastlagde en benchmark i 2009, hvor *mindst 20 % af alle kandidater fra videregående uddannelser i Europa i 2020 skal have fulgt et uddannelsesprogram i udlandet*[26]. Som opfølgning på Rådets anmodning fra maj 2009 vil Kommissionen i 2010 fremsætte forslag til **EU-benchmarks for mobilitet** og navnlig fokusere på studerende på videregående uddannelser og erhvervsrettede grund- og efteruddannelser.

Europæiske **mobilitetsfremmende instrumenter og redskaber**, såsom det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS), den europæiske referenceramme for

---

(udstationeringer som led i Erasmus og Marie Curie); erhvervsuddannelse og lærlingeuddannelse (Leonardo); ungdomsuddannelser (Comenius); voksenuddannelse og frivilligt arbejde for seniorer (Grundtvig); kulturområdet (kulturprogrammet); udvekslinger af unge og frivilligt arbejde (programmet Aktive Unge); frivilligt arbejde (den europæiske volontørtjeneste under programmet Aktive Unge); civilsamfundet (programmet Europa for Borgerne) og forberedelsesforanstaltningen Erasmus for unge iværksættere.

23 http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/about/political/index_en.htm.

24 KOM(2009) 329.

25 Se Kommissionens arbejdsdokument SEK(2010)1047 for en analyse af de indkomne besvarelser.

26 http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/documents/Leuven_Louvain-la-Neuve_Communiqué_April_2009.pdf.

kvalifikationer for livslang læring (EQF) og Europass, skal gennemføres fuldt ud med henblik på at give de mobile studerende det fulde udbytte[27]. Virtuel mobilitet ved brug af ikt og e-læring bør fremmes som et supplement til fysisk mobilitet. Kommissionen vil udvikle de eksisterende Europass-dele til et **europæisk kvalifikationspas** med henblik på at øge gennemsigtigheden og overførslen af kvalifikationer, som er erhvervet gennem både formel og ikke-formel uddannelse i hele EU. Kommissionen vil i den forbindelse udvikle redskaber til at kortlægge og anerkende professionelle og almindelige ikt-brugeres kompetencer og udvikle en europæisk ramme for ikt-professionalisme på linje med EU-strategien for e-færdigheder [28]. Kommissionen vil desuden søge at udvikle et **Unge på vej-kort** for at fremskynde integrationsprocessen for mobile studerende, når de rejser til et andet land, og tilbyde andre fordele på linje med et ungdoms- eller studiekort i det pågældende land.

EU yder støtte til mobilitet for studerende, forskere, unge og frivillige arbejdere gennem en række programmer, selv om der stadig kun er relativt få unge, der kan drage fordel af disse programmer, nemlig ca. 380 000 pr. år. Kommissionen vil **forbedre disse programmers effektivitet og funktionsmåde** og fremme et integreret tiltag for at støtte Unge på vej som led i den næste finansielle ramme.

Nye nøgletiltag:

- **Oprette et særligt websted for Unge på vej med oplysning om uddannelses- og mobilitetsmuligheder i EU** (2010): Webstedet skal give et klart overblik over alle relevante EU-programmer, unges muligheder og rettigheder i forbindelse med læringsmobilitet, og gradvist udvikles, eksempelvis med links mellem EU-aktioner og nationale og regionale initiativer, oplysninger om støttemuligheder, uddannelsesprogrammer i EU (under hensyntagen til igangværende udvikling af gennemsigtighedsfremmende værktøjer og den eksisterende Ploteus-portal) samt en liste over virksomheder, der tilbyder gode praktikophold eller lignende.

- **Fremsætte forslag til Rådets henstilling om fremme af læringsmobilitet blandt unge** (2010), hvor der tages fat på hindringerne for læringsmobilitet i medlemsstaterne, EU og i resten af verden. Dette arbejde bygger videre på feedback fra den offentlige høring i 2009 om Grønbog – "Flere unge i læringsmobilitet". Gennem regelmæssig overvågning kan man med en "**Resultattavle for mobilitet**" benchmarke og måle fremskridt i arbejdet med at fjerne disse hindringer i medlemsstaterne.

- **Udforme et Unge på vej-kort** for at fremme mobiliteten for alle unge (dvs. studerende, skoleelever, lærlinge, praktikanter, forskere og frivillige) og hjælpe med at lette integrationsprocessen for mobile lærende

- **Offentliggøre en vejledning om EF-Domstolens retspraksis vedrørende mobile studerendes rettigheder** (2010): Der er tale om områder som adgang, anerkendelse og overførsel af studiestøtte.

- **Fremsætte forslag til et europæisk kvalifikationspas** (2011) baseret på de eksisterende elementer fra Europass, således at folk på gennemsigtig og sammenlignelig vis kan registrere de kvalifikationer, de har erhvervet gennem hele deres liv inden for forskelle læringssammenhænge, herunder e-kvalifikationer og uformel og ikke-formel læring. Dette skal bidrage til at fremme mobiliteten, da anerkendelse af kvalifikationer mellem landene gøres lettere.

4.2. Fremme af beskæftigelsesmobilitet

[27] Navnlig den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring (EQF), Europass, tillægget til eksamensbeviser, det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS) (videregående uddannelser), det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET) og ungdomspasset.

[28] Meddelt i den digitale dagsorden, KOM(2010) 245; "E-færdigheder i det 21. århundrede", KOM(2007) 496.

Den økonomiske nedgang har, som det for nylig fremgik af Monti-rapporten[29] vist, at der selv i krisetider er job, der ikke besættes i EU. Dette skyldes til dels den manglende beskæftigelsesmobilitet i EU. Langt de fleste europæere (60 %) mener dog, at det er godt for den europæiske integration, at folk flytter mellem de forskellige lande i EU, 50 % mener, at det er godt for arbejdsmarkedet, og 47 % mener, at det er godt for økonomien[30].

Arbejde i udlandet er særlig attraktivt blandt unge. Der er dog stadig mange hindringer, som i praksis begrænser den frie bevægelighed: Disse hindringer skal fjernes, så det **bliver nemmere for unge arbejdstagere at flytte rundt og tage arbejde** inden for Unionen og erhverve nye kvalifikationer og kompetencer. Unge mennesker er ofte villige til at tage arbejde i udlandet, men udnytter ikke jobmulighederne i andre lande, fordi de ikke er opmærksomme på dem og på grund af omkostningerne til flytning. Rådgivning og økonomisk støtte til at dække unge jobsøgeres flytteomkostninger i det nye lande og en del af de bosætningsomkostninger, der sædvanligvis afholdes af arbejdsgiveren, kunne bidrage til **bedre at matche efterspørgslen på arbejdsmarkedet** og give unge arbejdstagere værdifulde **erfaringer og kvalifikationer**.

Nye unge arbejdstagere og virksomheder på arbejdsmarkedet finder ikke nødvendigvis sammen, og de offentlige arbejdsformidlinger tilbyder ikke altid tjenester, der er tilpasset unge, og inddrager ikke tilstrækkeligt virksomheder i arbejdet med at ansætte unge i hele Europa. **EURES** og de jobmuligheder, det tilbyder, udnyttes ikke til fulde af de offentlige arbejdsformidlinger, selv om 12 % af europæerne kender til det og 2 % faktisk har benyttet det[31].

Med en kommende mangel på arbejdskraft må Europa fastholde så mange **højtuddannede arbejdstagere** som muligt og derudover tiltrække de rigtige kompetencer i forhold til den forventede stigning i efterspørgslen efter arbejdskraft. Der skal gøres en særlig indsats for at tiltrække veluddannede indvandrere i den globale konkurrence om at tiltrække talentfulde arbejdstagere. Der er mange aspekter ud over en traditionel beskæftigelsespolitik, der bidrager til den relative tiltrækningskraft på et arbejdssted. Da der inden for visse erhverv er en stor udvandring af europæere og for lille en indvandring fra tredjelande, bør dette aspekt indgå i politikkerne. Der er tale om at **øge bevidstheden om borgernes rettigheder i forbindelse med flytning inden for EU**, navnlig vedrørende social sikring og arbejdstagernes frie bevægelighed, **forenklede procedurer for social sikring**, hvor der tages hensyn til de nye mobilitetsstrømme, nedbringelse af hindringer for arbejdstagernes frie bevægelighed (f.eks. adgang til job i den offentlige sektor), bedre oplysning blandt unge om **erhverv, hvor der efterspørges arbejdskraft**, erhverv med **hjerneflugt** skal gøres mere attraktive (f.eks. forskning og sundhedssektoren) og kortlægning som led i initiativet om nye kvalifikationer til nye job af erhverv med mangel på arbejdskraft, som bør tiltrække talentfulde unge i og uden for EU.

Nye nøgletiltag:

- **Udarbejde et nyt initiativ: "Dit første EURES-job"** som et pilotprojekt (under forudsætning af den nødvendige økonomiske støtte fra budgetmyndigheden) til at hjælpe unge med at finde job i en af de andre 27 medlemsstater og med at flytte til et andet land. Jobsøgning i et andet land skal være lige så nemt som i hjemlandet: Med "Dit første EURES-job" kan unge jobsøgende, der ønsker at rejse til et andet land, og virksomheder (navnlig små og mellemstore virksomheder), der rekrutterer unge mobile jobsøgende i Europa

29 "En ny strategi for det indre marked", rapport af Mario Monti, 9. maj 2010, s. 57.

30 Special Eurobarometer nr. 337, juni 2010 om geografisk og arbejdsmarkedsmæssig mobilitet.

31 Special Eurobarometer nr. 337, juni 2010.

og tilbyder et omfattende integrationsprogram for nytilkomne, få adgang til vejledning, jobsøgning, rekruttering og økonomisk støtte. Dette nye instrument bør forvaltes af EURES, det europæiske jobmobilitetsnetværk under de offentlige arbejdsformidlinger.

- Oprette i 2010 et "**Redskab til overvågning af ledige stillinger i Europa**" som en hjælp for unge og jobrådgivere i Europa til at finde ledige job i Europa og til at vide, hvilke kvalifikationer, der er nødvendige. Redskabet til overvågning af ledige stillinger i Europa skal bidrage til at skabe større åbenhed og information om ledige job for unge jobsøgende ved at skabe et informationssystem baseret på efterspørgsel efter arbejdskraft og kvalifikationer i hele Europa.
- **Overvåge anvendelse af EU-lovgivningen om arbejdstagernes friheder** for at sikre, at unge mobile arbejdstagere også kan få adgang til medlemsstaternes incitamenter for unge arbejdstagere, herunder unge under erhvervsrettet grund- og efteruddannelse, og **kortlægge indsatsområder til fremme af unges mobilitet i 2010** i samarbejde med medlemsstaterne inden for Det Faglige Udvalg for Arbejdskraftens Frie Bevægelighed.

5. RAMMER FOR UNGES BESKÆFTIGELSE

Samtlige medlemsstater har iværksat politikker for unges beskæftigelse, og mange af dem har truffet supplerende foranstaltninger i forbindelse med krisen – ofte i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter - men der skal stadig gøres en stor indsats[32,33]. Tiltag til **nedbringelse af den høje ungdomsarbejdsløshed** og til at skabe en **højere erhvervsfrekvens for unge** i perioder med stramme offentlige budgetter skal være effektive på kort sigt og bæredygtige på længere sigt, hvis de skal tackle udfordringerne som følge af ændringer i befolkningssammensætningen. Disse tiltag skal integrere unges forløb i overgangen fra uddannelse til arbejde og omfatte sikkerhedsnet for unge, der risikerer at droppe ud af uddannelse og beskæftigelse. EU's gældende regler om beskyttelse af unge på arbejde skal gennemføres fuldt ud[34].

Erfaringerne viser, at **solid politisk koordinering på EU-niveau** inden for rammerne af principperne for **flexicurity** virkelig kan gøre en forskel for de unge. Sammen med de berørte parter, såsom de offentlige arbejdsformidlinger, arbejdsmarkedets parter og ngo'er, skal der gennemføres **specifikke tiltag på EU-niveau og i medlemsstaterne**. De skal baseres på følgende **prioriterede indsatsområder** for at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden og skabe bedre jobmuligheder for unge. Indsatsområderne skal ses som et bidrag til **beskæftigelsesmålet på 75 %**, som er fastlagt i Europa 2020-strategien.

Manglen på anstændige jobmuligheder for unge er et udbredt problem for den globale økonomi. Stigende beskæftigelse blandt unge i vore partnerlande og navnlig i EU's nabolande vil ikke kun være gavnligt for dem, men kan også få positive følger for EU. Unges beskæftigelse er gradvist blevet et **centralt emne i den globale politiske debat** som en løsning på krisen og genrejsningen ved hjælp af en koordinering af politiske prioriteter og en øget udveksling af politiske erfaringer. Dette blev fremhævet i ILO's globale jobpagt, anbefalingerne fra G20-beskæftigelsesministrenes møde, den globale G20-uddannelsesstrategi og OECD's ungdomsforum.

5.1. Hjælp til at finde det første job og starte en karriere

---

32 Kilder: Youth Employment Study (2008) med en liste over de vigtigste gældende politikker i de 27 medlemsstater. Beskæftigelsesudvalgets rapport om unges beskæftigelse 82010) giver et overblik over de nyere foranstaltninger i medlemsstaterne.

33 OECD's tematiske gennemgange af unges beskæftigelse i udvalgte OECD-lande (2008-2010).

34 Kommissionen fremlægger snart en analyse (i et arbejdsdokument) af gennemførelsen af Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

Efter gymnasiet eller tilsvarende ungdomsuddannelse bør unge enten komme i beskæftigelse eller begynde en videregående uddannelse – og hvis ikke, bør de få tilbudt passende støtte gennem **aktiv arbejdsmarkedspolitik eller sociale foranstaltninger**, selv hvis de ikke er berettigede til ydelser. Dette er især afgørende i medlemsstater med få jobmuligheder, således at de unge ikke bliver hægtet af på et tidligt tidspunkt. En forudsætning er, at unge tidligt skal have bedre adgang til disse foranstaltninger, selv hvis de ikke er registreret som jobsøgende. For unge, der kommer fra et indvandrermiljø eller en bestemt etnisk gruppe, kan der blive behov for flere skræddersyede tiltag for at skabe fremskridt i denne hurtigt voksende gruppe af unge, som ofte udsættes for særlige vanskeligheder, når de starter en karriere.

Unge med erhvervsrettede eksaminer og videregående uddannelser bør også få støtte til hurtigst muligt at få deres første fuldtidsjob. Arbejdsmarkedsinstitutionerne, navnlig de **offentlige arbejdsformidlinger**, har ekspertisen til at informere de unge om jobmuligheder og yde assistance i jobsøgningen - men de skal tilpasse deres støtte til unges særlige behov, især ved hjælp af partnerskaber med uddannelsesinstitutioner, social og arbejdsmarkedsmæssig støtte og karrievejledningskontorer, fagforeninger og arbejdsgivere, der også kan tilbyde denne form for støtte som led i deres politik vedrørende **virksomhedernes sociale ansvar**.

Hvis arbejdsgiverne får valget mellem en erfaren eller en uerfaren medarbejder, vælger de ofte den erfarne medarbejder. **Lønordninger** og **indirekte arbejdskraftomkostninger** kan være et incitament til at ansætte nytilkomne på arbejdsmarkedet, men bør ikke bidrage til at skabe usikre ansættelsesforhold. Kollektive overenskomster kan også spille en positiv rolle, når der fastlægges differentierede indslusningslønninger. Disse foranstaltninger kan desuden suppleres af afledte ydelser og adgang til efteruddannelse, således at de unge kan fastholdes i jobbet.

Unge arbejdstagere ansættes ofte på **vikarkontrakter**, som giver virksomhederne mulighed for at afprøve arbejdstagernes færdigheder og produktivitet, inden de tilbyder en tidsubegrænset kontrakt. Alt for ofte er de vikarkontrakter dog bare et billigere alternativ til fastansættelse, navnlig i lande, hvor afskedigelsesreglerne varierer markant mellem disse former for kontrakter (f.eks. fratrædelsesordninger, opsigelsesperioder, appelmuligheder). Resultatet heraf er et **segmenteret arbejdsmarked**, hvor mange unge arbejdstagere oplever et forløb med vikaransættelse og arbejdsløshed, få muligheder for at opnå en mere stabil og fast ansættelseskontrakt og afbrudte perioder med indbetaling til pensionsopsparing. Unge kvinder er især udsat for at falde i denne segmenteringsfælde. Længere tids brug af vikarkontrakter bør begrænses, idet det går ud over væksten, produktiviteten og konkurrenceevnen[35]: det indebærer langvarige negative virkninger for akkumulering af menneskelig kapital og indtjeningsmulighederne, da unge vikaransatte ofte får lavere løn og mindre efteruddannelse. Problemet kan eventuelt tackles ved at indføre skattemæssige incitamenter for virksomheder, der anvender fastansættelse eller omdanner vikarkontrakter til tidsubegrænsede kontrakter. For at belyse dette særlige fænomen yderligere vil Kommissionen i 2010 præsentere en **omfattende analyse af de faktorer, der påvirker unges situation på arbejdsmarkedet**, og af de risici for segmentering af arbejdsmarkedet, der påvirker de unges situation.

5.2. Støtte til udsatte unge

Indikatorerne for unges arbejdsmarkedsdeltagelse afspejler ikke helt den kendsgerning, at en overraskende andel på 15 % af de unge europæere mellem 20 og 24 år er droppet ud af både arbejde og uddannelse (NEET youth på engelsk: unge uden job og ikke under uddannelse) og

[35] Se direktiv 1999/70/EF.

risikerer at være permanent udelukket fra arbejdsmarkedet og afhængig af sociale ydelser. Det er altafgørende at tackle dette problem som en førsteprioritet for at skabe **gode forløb for få disse unge tilbage i uddannelsessystemet eller om nødvendigt få dem tilbage på arbejdsmarkedet**. Alle sejl skal også sættes til for at sikre, at så mange **unge handicappede** og unge med sundhedsproblemer som muligt kommer i arbejde, og mindske risikoen for arbejdsløshed og social udelukkelse i fremtiden. De offentlige arbejdsformidlinger har en afgørende rolle i bestræbelserne for at sætte skub i og koordinere denne indsats. En løsning er at udvikle partnerskaber og aftaler med arbejdsgivere, som tilbydes særlig støtte til rekruttering af udsatte unge.

5.3. Skabe passende sociale sikkerhedsnet for unge

Aktiv integration af unge, særlig med fokus på de mest sårbare grupper, kræver en kombination af passende indkomststøtte, rummelige arbejdsmarkeder og adgang til tjenesteydelser af høj kvalitet[36]. Mange arbejdsløse unge har ikke ret til arbejdsløshedsunderstøttelse eller anden indkomststøtte, især hvis de aldrig har arbejdet. Hvis dette problem skal tackles, skal **adgangen til sociale ydelser**, hvis det er relevant, **sikres, og hvis det er nødvendigt, udvides** for at skabe indkomstsikkerhed, samtidig med at der skabes effektive og gennemslagskraftige **aktiveringsforanstaltninger** og **betingelser** for at sikre, at ydelserne udelukkende tildeles, hvis de unge aktivt søger job eller deltager i videreuddannelse. Dette er meget vigtigt for at undgå, at de unge bliver fanget i understøttelse. En modernisering af de sociale sikringssystemer skal tage fat på unge menneskers udsatte situation.

Et stigende antal unge overføres til (permanente) **invalideydelser**. En del af dem er muligvis ikke i stand til at arbejde på fuld tid, selv på en korrekt tilpasset arbejdsplads, mens andre kunne finde tilbage til arbejdsmarkedet ved hjælp af de rigtige aktiveringspolitikker.

5.4 Støtte til unge iværksættere og selvstændig virksomhed

Det vil med sikkerhed ikke være almindeligt at være hos den samme arbejdsgiver i hele karrieren: De fleste arbejdstagere skifter virksomhed flere gange, og de fleste job er på nuværende tidspunkt og fremover i små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder. Desuden er selvstændig virksomhed en vigtig drivkraft for iværksættere og kan således i høj grad bidrage til jobskabelse, navnlig i servicesektoren.

Selvstændig virksomhed giver de unge en værdifuld mulighed for at gøre brug af deres kvalifikationer og udforme deres eget arbejde. Det er også en mulighed, som karrierevejledere seriøst skal overveje, når de vejleder de unge mennesker. Der bør i høj grad fokuseres på de unges interesse for at blive iværksættere og på deres potentiale, og det skal ske ved at fremme iværksætteri på uddannelsesområdet. Den offentlige og private sektor bør støtte denne tilgang. De unge skal i den forbindelse have større mulighed for at få iværksættererfaring, støtte og **vejledning om forretningsplaner, adgang til startkapital samt coaching i etableringsfasen**. Også her spiller de offentlige arbejdsformidlinger en vigtig rolle, da de skal informere og rådgive unge jobsøgere om muligheden for at blive iværksætter og selvstændig erhvervsdrivende.

Nye nøgletiltag:

[36] Kommissionens henstilling af 3. oktober 2008 om aktiv integration af mennesker, som er udstødt fra arbejdsmarkedet (EUT L 307 af 18.11.2008), godkendt af Rådet den 17. december 2008 og af Europa-Parlamentet ved en beslutning af 6. maj 2009.

Kommissionen vil:

- Samarbejde med medlemsstaterne og samtidig tage højde for nedskæringerne i de offentlige budgetter, om at **kortlægge de mest effektive støtteforanstaltninger**, herunder jobformidling, efteruddannelsesprogrammer, beskæftigelsesstøtte og løntilskud, sikkerhedsforanstaltninger og ydelser kombineret med aktivering, og vil fremsætte forslag til opfølgningsaktioner.

- Etablere en **systematisk overvågning af forholdene for unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse** på grundlag af sammenlignelige data for hele EU, for at støtte politikudformning og gensidig læring på dette område.

- **Udforme (med støtte fra Progress-programmet) et nyt program for gensidig læring for de offentlige arbejdsformidlinger** (2010) for at støtte dem i arbejdet med at nå ud til de unge og tilbyde flere specialiserede tjenester for unge. Programmet skal kortlægge de vigtigste elementer af god praksis i de offentlige arbejdsformidlinger og sikre, at de kan overføres til de andre.

- **Styrke den bilaterale og regionale politiske dialog om unges beskæftigelse** med EU's strategiske partnere og landene i den europæiske naboskabspolitik og i internationale fora såsom ILO, OECD og G20.

- Tilskynde til mere udbredt brug af støtte til **potentielle unge iværksættere via den nye europæiske mikrofinansieringsfacilitet** "Progress"[37]**.** Faciliteten skaber større adgang til mere mikrofinansiering til unge, der ønsker at etablere eller videreudvikle en virksomhed, men har svært ved at få finansiering på det traditionelle lånemarked. I mange medlemsstater vil unge mikro-iværksættere, der søger finansiering under mikrofinansieringsfaciliteten, også kunne drage fordel af rådgivning og coaching inden for rammerne af ESF.

Som led i Europa 2020-strategien og den europæiske beskæftigelsesstrategi skal medlemsstaterne fokusere på at:

- Sikre, at alle unge kommer i arbejde, følger en uddannelse eller indgår i en aktiveringsforanstaltning **senest fire måneder efter, at de er gået ud af skolen**, og tilbyde dette som en "**ungdomsgaranti**". Medlemsstaterne skal derfor kortlægge og fjerne de eventuelle juridiske og administrative hindringer, der stadig måtte hindre adgangen til disse foranstaltninger for unge, der er inaktive af andre grunde end uddannelse. Dette vil ofte forudsætte en udvidelse af de offentlige arbejdsformidlingers støtte og brug af instrumenter, der er tilpasset de unges behov.

- Skabe en god **balance mellem retten til ydelser og målrettede aktiveringsforanstaltninger**, som er baseret på en gensidig forpligtelse, med henblik på at undgå, at unge og især de mest sårbare, falder uden for det sociale beskyttelsessystem.

- Indføre en **tidsubegrænset "enhedskontrakt**" på segmenterede arbejdsmarkeder med en tilstrækkelig lang prøveperiode og gradvist øgede rettigheder til social beskyttelse, adgang til efteruddannelse, livslang læring og karrierevejledning for alle ansatte. Indføre særlige minimumsindkomster for unge og en positiv differentiering af indirekte arbejdskraftomkostninger for at gøre fastansættelseskontrakter for unge mere attraktive og tage fat på segmenteringen af arbejdsmarkedet i tråd med principperne for flexicurity.

6. UDNYTTE EU-STØTTEPROGRAMMERNES FULDE POTENTIALE

En række programmer støtter allerede målsætningerne for Unge på vej-programmet. På uddannelsesområdet ydes der med programmet for livslang læring (inkl. Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius og Grundtvig), Aktive Unge, Erasmus Mundus, Tempus og Marie Curie-foranstaltningerne støtte til særlige målgrupper. Disse programmers målsætninger bør strammes op, rationaliseres og anvendes bedre til at støtte målsætningerne for Unge på vej.

[37] www.ec.europa.eu/epmf.

Lærere, undervisere, forskere og unge arbejdstagere kan optræde som **ambassadører for mobilitet** på forskellige niveauer, f.eks. ved at overbevise unge om at deltage i et mobilitetsophold, forberede deltagerne, holde kontakt med en værtsinstitution, -organisation eller –virksomhed. I den kommende generation af mobilitetsprogrammer agter Kommissionen at foreslå, at der i højere grad fokuseres på mobilitet blandt ambassadører, altså lærere og undervisere, der skal optræde som fortalere for mobilitet.

Kommissionen vil nu undersøge muligheden for at fremskynde indsatsen med at fremme **iværksættermobilitet** for unge især ved at skabe flere muligheder for mobilitet i forbindelse med praktikophold under Erasmus-programmet, fremme iværksætteruddannelse på alle niveauer i uddannelsessystemet og i Det Europæiske Teknologiinstitut, tilskynde til øget erhvervslivsdeltagelse i Marie Curie-foranstaltningerne og ved at yde støtte til initiativet "**Erasmus for unge iværksættere**".

Disse programmer alene kan dog ikke efterkomme alle anmodninger. Der er derfor behov for at **samle støtte fra mange kilder** og i **højere grad inddrage** de offentlige myndigheder, civilsamfundet, erhvervslivet og andre til at yde støtte til målsætningerne for Unge på vej, hvis den nødvendige kritiske masse skal nås.

Den Europæiske Socialfund (ESF) yder værdifuld hjælp til de unge. Socialfonden er EU's vigtigste finansieringsinstrument, når det drejer sig om støtte til unges beskæftigelse, iværksætteri og læringsmobilitet blandt unge arbejdstagere for at forebygge skolefrafald og hæve færdighedsniveauet. En tredjedel af de 10 millioner, der hver år modtager støtte fra ESF, er unge, og ca. 60 % af ESF's samlede budget på 75 mia. EUR for 2007-2013 plus medlemsstaternes medfinansiering går til unge. ESF yder i høj grad også støtte til reform af medlemsstaternes uddannelsessystemer og til deltagelse i livslang læring, med et bidrag på 20,7 mia. EUR.

De unges situation er dog drastisk forværret siden udformningen af ESF-programmerne, og derfor må **ESF's potentiale maksimeres**. Kommissionen vil derfor gøre status over de nuværende ESF-foranstaltninger og derefter samarbejde med medlemsstaterne om at identificere de vigtigste foranstaltninger og politiske aktioner, der hurtigst muligt skal modtage støtte fra ESF. Dette vil ske ved hjælp af ESF-rapporteringen og den multilaterale overvågning som led i Europa 2020-strategien. Der skal også gennemføres en oplysningskampagne, således at de unge bedst muligt kan udnytte ESF's muligheder.

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne og regionerne undersøge, hvordan der bedre kan ydes støtte til ungdomsbeskæftigelse, uddannelsesmuligheder og infrastrukturen for de højere uddannelser gennem andre struktur- og samhørighedsfonde, navnlig Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Desuden vil Progress og den nye europæiske mikrofinansieringsfacilitet blive udnyttet yderligere på linje med mulighederne for national og regional finansiering.

Kommissionen undersøger desuden, om der på EU-niveau i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank skal skabes en **lånefacilitet for studerende** som et supplement til medlemsstaternes ordninger. Mulighederne for studielån til unge bør forbedres og bidrage til mere tværnational uddannelsesmobilitet, herunder muligheden for, at studerende kan gennemføre et helt studieprogram i et andet land. Det bør sikres, at der er overensstemmelse med de eksisterende EU-programmer på uddannelsesområdet. Der gennemføres i øjeblikket en undersøgelse, og resultaterne heraf forventes at foreligge i 2011.

Kommissionen meddelte for nylig i meddelelsen "En digital dagsorden for Europa"[38], at den vil fremsætte forslag til foranstaltninger med henblik på en "let og hurtig" adgang til EU-støtte til forskning i ikt, der gør det mere attraktivt for navnlig små og mellemstore virksomheder og unge forskere at søge støtte.

Der vil blive foretaget en **gennemgang af de eksisterende uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer** med henblik på at udforme en **integreret tilgang** inden for den finansielle ramme (efter 2013) om støtte til Unge på vej-strategien. Målet er at støtte **alle former for lærings- og mobilitetsmuligheder** for alle unge i Europa, **støtte moderniseringen af uddannelsessystemerne** og støtte **udviklingen af ungdomssektoren**, navnlig gennem tværnationale og internationale samarbejdsprojekter og -netværk. Dette omfatter etablering af uddannelsespartnerskaber, kapacitetsopbyggende tiltag, politisk dialog på internationalt niveau og fremme af Europa som et attraktivt studie- og forskningssted.

Kommissionen vil i september 2010 **iværksætte en offentlig høring**, således at alle interesserede parter kan give udtryk for deres syn på de kommende uddannelses- og læringsprogrammer. Kommissionen fremsætter sine forslag i 2011.

I den kommende programperiode vil **ESF-støtten** blive kædet endnu tættere sammen med de politiske prioriteter i de integrerede retningslinjer og EU's og medlemsstaternes beskæftigelses- og uddannelsesmål i Europa 2020-strategien.

Nye nøgletiltag:

- Dette område bliver stadig mere vigtigt, og Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne gennemgå ESF's interventioner og fremsætte **forslag til at skabe større opmærksomhed om og maksimere ESF's potentiale** med henblik på at yde støtte til unge.
- **Medlemsstaterne skal sikre, at ESF hurtigt yder støtte til** unge og bestræbelserne på at nå målene i Europa 2020-strategien. Kommissionen vil identificere god praksis med henblik på effektiv brug af midlerne til at skabe bedre beskæftigelsesmuligheder for unge og skabe inspiration til mere udbredt anvendelse heraf i medlemsstaternes programmer.
- Der skal foretages en **gennemgang af alle relevante EU-programmer,** der opfordrer til mobilitet og uddannelse, herunder gennem en offentlig høring af aktørerne, som iværksættes i september 2010, hvorefter der fremsættes forslag i 2011 med henblik på den kommende finansielle ramme.
- Det skal **undersøges, om det er muligt at oprette en europæisk lånefacilitet for studerende** i samarbejde med EIB-Gruppen og andre finansielle institutioner med henblik på at styrke uddannelsesmobilitet på tværs af grænserne og give unge bedre adgang til videregående uddannelser som supplement til medlemsstaternes ordninger. Resultaterne af feasibilityundersøgelsen forventes at foreligge i 2011.

7. BESTEMMELSER OM OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

Kommissionen og medlemsstaterne bør samarbejde om opfølgningen til Unge på vej-initiativet som led i opfølgningen til Europa 2020-strategien, de gældende bestemmelser for strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet frem til 2020 ("ET 2020"), den europæiske beskæftigelsesstrategi og EU's strategi for unge[39]. **De nye integrerede retningslinjer**, navnlig retningslinjerne for beskæftigelse, danner rammen om

[38] KOM(2010) 245.
[39] KOM(2009) 200.

koordinerede politiske tiltage, som for størstedelen hører under medlemsstaternes beføjelser. Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i udformningen og gennemførelsen af tiltagene gennem **økonomisk støtte** og den **åbne koordineringsmetode** og navnlig gennem en styrket **gensidig læring** og **peer-review** med medlemsstaternes regeringer, regionale og lokale beslutningstagere og andre aktører og fagfolk samt gennem en regelmæssig overvågning af ESF-programmerne og et samarbejde herom.

Tiltagene i denne meddelelse vil blive **revideret og opdateret løbende** indtil 2020.

8. OPLYSNINGSKAMPAGNE

Kommissionen vil iværksætte en **oplysningskampagne** i 2010 for at støtte Unge på vej-initiativet i de næste ti år. Kampagnen vil omfatte en specifik **oplysnings- og mobiliseringsaktion** i 2011, som er rettet mod unge borgere og arbejdsmarkedets parter i medlemsstaterne, med henblik på at sætte fokus på nationale og europæiske bestræbelser på at vende ungdomsarbejdsløshedstendenserne og tilskynde unge til at udnytte alle muligheder. Kampagnen vil aktivt inddrage nationale og regionale myndigheder, erhvervslivet, især små og mellemstore virksomheder, og andre vigtige aktører.

9. KONKLUSION

Flagskibsinitiativet Unge på vej, som indgår i Europa 2020-strategien, sætter unge i centrum for EU's dagsorden, som skal skabe en økonomi baseret på viden, forskning, innovation, et højt uddannelsesniveau og høje færdigheder, som svarer til arbejdsmarkedets behov, tilpasningsevne og kreativitet, herunder rummelige arbejdsmarkeder og aktiv deltagelse i samfundslivet. Disse elementer er nøglen til fremtidig velstand i Europa. Der er indtrængende behov for en indsats fra medlemsstaterne og, hvis det er relevant, kandidatlandene, både for de nationale og regionale myndigheder, og fra EU for at tage fat på de unges udfordringer, som fremgår af denne meddelelse, og sikre at uddannelsessystemerne og arbejdsmarkedsstrukturerne er rustet til økonomisk genopretning og tiden derefter. Disse udfordringer er globale, og derfor må EU indgå i dialog, udveksling og samarbejde med de eksterne parterne. Initiativet forudsætter støtte fra de øvrige EU-institutioner og aktiv deltagelse af alle aktører, så initiativet kan gennemføres med held.